

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Depositie onderzoek IJmond Opties voor hoe verder

9 juli 2026 – BO IJmond
Janneke Elberse (janneke.elberse@rivm.nl)

Emissie: uitstoot bij de bron

Concentratie in de lucht

Depositie: neergedaald stof

Blootstelling en hinder

Kans op ziektes

2019

Inschatting gezondheidsrisico's (*één monsterperiode, indicatief*)
"Blootstelling aan sommige stoffen ongewenst hoog"

2021

Rapport Depositie onderzoek IJmond – najaar 2020
"Blootstelling van kinderen aan lood en PAK ongewenst voor de gezondheid"

2022

Rapport Depositie onderzoek IJmond – voorjaar 2022

2023

Rapport Depositie onderzoek IJmond – najaar 2022

2023

Rapport De bijdrage van Tata Steel aan de gezondheidsrisico's van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving

2025

Rapport Depositie onderzoek IJmond - najaar 2024

2026

Depositie onderzoek IJmond najaar 2025

Aandachtspunten bij de geschetste opties:

- Als je vinger aan de pols wilt houden m.b.t. depositie, moet je hiervoor iets inregelen
- Positie van depositieonderzoek in het bredere plaatje rondom TSN
- Verschillende opties zijn mogelijk. Vaststellen van doelstellingen en relevante afwegingen helpt in het maken van keuzes.

Doelen vanuit stakeholders voor depositieonderzoek

1. In kaart brengen hoeveelheid PAK en metalen in depositie in de leefomgeving (immissie)
 - Indicatie voor blootstelling en gezondheidsrisico's
 - Andere relevante stoffen mbt depositie rondom TSN
2. Monitoren over tijd (immissie)
 - Effecten van de maatregelen TSN in de leefomgeving
3. Bronherleiding
 - Welk aandeel is van TSN, wat van andere bronnen?
 - Welk aandeel door resuspensie?
4. Hoe groot zijn de emissies van PAK en metalen in grof stof van TSN?
 - Wat is het effect van maatregelen van TSN op de emissies?
5. Innovatie en algemene kennisontwikkeling depositie

Overzicht opties

- A. Huidige methode doorzetten
 - A.1 Aantal locaties
 - A.2 Frequentie
 - A.3 Periode dat bak depositie opvangt
- B. Andere methode overnemen
- C. Gebruikmaken van data van TSN
- D. Inschatten emissies van PAK en metalen in grof stof
- E. Innovatieve mogelijkheden/pilots

A.0 Voortzetten huidige methode

- Najaar, ± 30 locaties, 3x18 dagen aaneengesloten, jaarlijks
- Draagt bij aan vraagstukken 1, 2, (3)

VOORDELEN

- › Breed inzicht in immissies in de IJmond/goede geografische spreiding (windrichting en afstand t.o.v. TSN terrein)
- › Per depositieonderzoek relatief veel datapunten die bijdragen aan patroonherkenning/bronherleiding

NADELEN

- › Afhankelijk van bereidheid bewoners. Dit vraagt aandacht.
- › €€€

A. Varianten op huidige methode

Drie knoppen om aan te draaien

(combinaties mogelijk)

Aantal locaties

Frequentie

Periode dat bak depositie opvangt

A.1: Aantal locaties

- Najaar, 10 locaties (Luchtmeetnet, achtergrond, flexibel)
- Draagt bij aan antwoord op vraagstukken 1, 2, (3)

VOORDELEN

- › Waarschijnlijk voldoende data om vinger aan de pols te houden
- › Geen afhankelijkheid medewerking bewoners
- › €/€€

NADELEN

- › Minder inzicht geografische spreiding
- › Per depositieonderzoek minder datapunten, patroonherkenning/bronherleiding moeilijker

A.2: Frequentie

- Najaar, minder vaak
- Draagt bij aan antwoord op vraagstukken 1, 2, (3)

VOORDELEN

- › €/€€
- › Minder tijd

NADELEN

- › Duurt langer voor een trend kan worden vastgesteld

Advies is om het onderzoek niet minder dan eens per twee jaar te doen. De verwachte veranderingen in depositie nemen meerdere jaren in beslag, waardoor om het jaar meten waarschijnlijk niet leidt tot missen 'trendbreuk'.

A.3 Periode dat bak depositie opvangt

- Najaar, kortere perioden dat bak depositie opvangt i.c.m. zelfde totale duur (bijv 6x9 dagen)
- Draagt bij aan antwoord op vraagstukken 1, 2, 3

VOORDELEN

- › Scherpere data voor bronherleiding
- › Periode blijft vergelijkbaar

NADELEN

- › €/€/€€€
- › Vergelijking achtergrond moeilijker door detectielimieten

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Depositie onderzoek IJmond Opties voor hoe verder

Gesprek

Doelstellingen depositieonderzoek (2020)

- › In kaart brengen hoeveelheid PAK en metalen in depositie in de leefomgeving.
 - Indicatie voor blootstelling en gezondheidsrisico's
- › Monitoren over tijd (later toegevoegd)
- › Bronindicatie
 - Wat van TSN, wat van andere bronnen?

[Net binnen](#)[Algemeen](#)[Economie](#)[Sport](#)[Media en Cultuur](#)[Achterklap](#)

Door Emma van Bergelijk

15 apr 2025 om 16:02

637 reacties

Hoewel de hoeveelheden voorzichtig dalen, blijven in de omgeving Tata Steel veel schadelijke stoffen neerddwarrelen, blijkt uit nieuwe metingen van het RIVM. De stoffen, zoals lood, zijn schadelijk voor de gezondheid van kinderen.

B. Andere methode kiezen

VOORDELEN

- › Kan resultaten vergelijken met andere onderzoeken (in het buitenland)

NADELEN

- › Inregelen nieuwe methode kost tijd/middelen
- › Opnieuw beginnen met opbouw dataset, hierdoor duurt het vaststellen van trends langer

Een andere methode kan specifieke voor- of nadelen hebben, waarvan geleerd kan worden. (-> Tauw onderzoek)

C. Maak gebruik van de data van tata

- Draagt bij aan antwoord op vraagstukken (2), 3, 4

VOORDELEN

- › Veel data beschikbaar over depositie op TSN terrein
- › Jaarrond metingen
- › Meer inzicht in bronherleiding
- › Verantwoordelijkheid bij TSN

NADELEN

- › Geen inzicht in depositie leefomgeving
- › Zelfde bakken, andere analysemethode. Hierdoor niet 1-1 te vergelijken met depositieonderzoek RIVM.

Afspraken maken over openbaarheid van data van TSN.

D. Inschatten emissies van PAK en metalen in grof stof

- Op basis van samples van de belangrijkste stofbronnen en emissiegegevens grof stof emissies PAK en metalen inschatten
- Draagt bij aan antwoord op vraagstuk 4

Twijfel over meerwaarde tov indicatie uit RIVM-onderzoek 2023
Geeft geen inzicht in totale volume grof stof emissies

E. Innovatieve mogelijkheden / pilots

- Draagt bij aan antwoord op vraagstuk 5 (en mogelijk 1 t/m 4)
- RIVM kan na/meedenken over hoe specifieke vraagstukken mbt depositie geadresseerd kunnen worden -> pilots
 - Resuspensie verder uitzoeken (bijv. XRF-onderzoek op locaties)
 - Fingerprinting/markers voor bronherleiding
 - Meer grip krijgen op verspreiding